

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REGIONALNOM RAZVOJU

Član 1

U Zakonu o regionalnom razvoju ("Sl. list CG", br. 20/11, 26/11, 20/15, 47/19) član 3 mijenja se i glasi:

“Podsticanje regionalnog razvoja zasniva se na načelima:

- 1) održivosti, kojim se doprinosi skladnom i uravnoteženom razvoju kojim se obezbjeđuje zaštita i očuvanje životne sredine i unaprjeđenje životnog standarda, uz povećanje razvojnih potencijala;
- 2) cjelovitosti, kojim se omogućava sprovođenje politike regionalnog razvoja na cijeloj teritoriji Crne Gore;
- 3) solidarnosti, koja se ostvaruje dodatnim podsticajima razvoja jedinica lokalne samouprave koje zaostaju za prosjekom razvoja na nivou Crne Gore;
- 4) jednakih mogućnosti, obezbjeđivanjem jednakih mogućnosti za razvoj sopstvenih potencijala jedinica lokalne samouprave;
- 5) ravnomjernosti regionalnog razvoja, kojim se podstiče brži razvoj nedovoljno razvijenih regiona i jedinica lokalne samouprave;
- 6) partnerstva i saradnje između državnih organa, jedinica lokalne samouprave, privatnog sektora, civilnog sektora, kao i domaćih i međunarodnih organizacija i institucija;
- 7) strateškog planiranja, koje se ostvaruje donošenjem i sprovođenjem strategije regionalnog razvoja i strateških planova razvoja jedinica lokalne samouprave;
- 8) koncentracije, kojim se postiže udruživanje finansijskih sredstava iz različitih izvora za sprovođenje strategije regionalnog razvoja i strateških planova razvoja jedinica lokalne samouprave;
- 9) dodavanja, kojim se iznos kofinansiranja za primaoce podrške u programima podrške investicionim i komercijalnim aktivnostima utvrđuje i diferencira u skladu sa nivoom razvijenosti lokalne samouprave ili teritorije koja se posebno podržava;
- 10) praćenja i vrednovanja, sistematskim praćenjem i vrednovanjem sprovođenja politike regionalnog razvoja radi povećanja efikasnosti i efektivnosti uticaja na regionalni razvoj;
- 11) samostalnosti jedinica lokalne samouprave, sprovođenjem politike u oblasti regionalnog razvoja u skladu sa Ustavom i zakonom;
- 12) javnosti, objavljivanjem razvojnih dokumenata i kriterijuma na osnovu kojih se utvrđuje stepen razvijenosti jedinice lokalne samouprave
- 13) teritorijalnog razvojnog dijaloga, kao načina razrješavanja razvojnih problema i usklađivanja razvojnih odluka koje se donose na različitim teritorijalnim nivoima,
- 14) participativnosti, aktivnim uključivanjem građana u proces kreiranja i sprovođenja politike regionalnog razvoja.“

Član 2

U članu 6, poslije stava 2 dodaje se dva nova stava koji glase:

„Strategiju prate godišnji akcioni planovi sa ključnim razvojnim projektima i procjenom troškova mjera za podsticanje regionalnog razvoja.

Manji lokalni projekti rekonstrukcije koji čine dio mjera sadržanih u strateškim planovima razvoja jedinica lokalne samouprave ne planiraju se u godišnjem akcionom planu Strategije.“

Dosadašni stavovi 3 i 4 postaju stavovi 5 i 6.

U stavu 5 poslije riječi „Strategija,“ riječi „Regionalna strategija,“ se brišu.

Član 3

Član 7 briše se.

Član 4

Član 8 postaje član 7.

Stav 8 mijenja mjesto, postaje stav broj 2.

Dosadašnji stavovi 2, 3, 4, 5, 6 i 7 postaju stavovi 3, 4, 5, 6, 7 i 8.

U stavu 3, poslije riječi „nadležnom za“ riječ „poslove“ zamjenjuje se sa riječju „politiku“.

Poslije stava 8 dodaje se novi stav 9 koji glasi:

„Istekom perioda sprovođenja strateškog plana razvoja, jedinice lokalne samouprave donose nove strateške planove u skladu sa Strategijom.“

Član 5

Član 9 postaje član 8.

Stav 1 mijenja se i glasi:

„U pripremi i sprovođenju politike regionalnog razvoja dužni su da učestvuju organi državne uprave nadležni za poslove: ekologije, prostornog planiranja i urbanizma; ekonomskog razvoja, odnosno unapređenja konkurentnosti, industrijskog i regionalnog razvoja, turizma, rada i zapošljavanja; finansija i socijalnog staranja; javne uprave, digitalnog društva i medija; kapitalnih investicija, odnosno saobraćaja energetike i rudarstva; poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, prosvjete, nauke, kulture i sporta; vanjskih poslova; zdravlja; Investiciono-razvojni fond Crne Gore; Zavod za zapošljavanje Crne Gore; Agencija za investicije Crne Gore; jedinice lokalne samouprave, drugi organi, organizacije i privredna društva u većinskom državnom vlasništvu koja obavljaju poslove kojima se podstiče regionalni razvoj (u daljem tekstu: organi i organizacije).“

Poslije stava 2, dodaje se stav 3 koji glasi:

„Organi i organizacije iz stava 1 ovog člana dužni su da programima i planovima koji se donose u skladu sa zakonom i Strategijom opredjeljuju razvojne projekte, obim i vrstu mjera i sredstva za njihovo sprovođenje, primjereno stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave, na način kojim se obezbjeđuje ravnomjerniji regionalni razvoj.“

Član 6

Član 10 postaje član 9.

Naslov člana mijenja se i glasi:

„Poslovi ministarstva nadležnog za politiku regionalnog razvoja“.

U stavu 1, u tački 3 brišu se riječi „i mišljenje na projekte koji su u funkciji sprovođenja Strategije i strateških planova“.

U stavu 1, tačka 4) briše se.

Tačke 5) i 6) postaju tačke 4) i 5).

Član 7

Član 11 postaje član 10.

U stavu 1, broj „9“ zamjenjuje se brojem „8“. Poslije riječi „Strategije“, riječi „i strateških planova“ se brišu i dodaju se riječi „, godišnjih akcionih planova i Strateških planova razvoja,“

Stav 2 se briše.

Stavovi 3 i 4 postaju stavovi 2 i 3.

Član 8

Član 12 postaje član 11.

Član 9

Član 13 postaje član 12.

U stavu 3 broj „9“ zamjenjuje se brojem „8“.

Član 10

Članovi 14 i 15 postaju članovi 13 i 14.

Član 11

Član 16 postaje član 15.

U stavu 1 broj „15“ zamjenjuje se brojem „14“.

U stavu 2 broj „15“ zamjenjuje se brojem „14“.

Član 12

Član 17 postaje član 16.

U stavu 5 broj „9“ zamjenjuje se brojem „8“.

Član 13

Član 18 „Podsticajne mjere“ postaje član 17.

Stav 1, tačka 2), poslije riječi „privlačenjem“ briše se riječ „stranih“ i dodaje „direktnih“.

Stav 2 briše se.

Član 14

Član 19 „Korisnici podsticaja“ postaje član 18.

U stavu 2 broj „9“ zamjenjuje se brojem „8“.

Član 15

Član 19a „Vrste podsticaja“ postaje član 19.

U stavu 1, riječ „Zakonom“ zamjenjuje se riječju „zakonom“.

Član 16

Član 19 b postaje član 20.

U stavu 1, broj „19a“ zamjenjuje se sa brojem „19“.

Član 17

Član 20 „podsticanje razvoja manje razvijenih jedinica lokalne samouprave“ postaje član 21.

U stavu 1, broj „19a“ zamjenjuje se sa brojem „19“.

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Razvojni projekti, u smislu ovog zakona, su projekti izgradnje i/ili rekonstrukcije saobraćajne, komunalne, obrazovne, zdravstvene, socijalne i energetske infrastrukture i infrastrukture u funkciji zaštite životne sredine, očuvanja i održivog korišćenja kulturnih dobara i unaprjeđenja kapaciteta naučnih, obrazovnih, zdravstvenih, kulturnih i drugih institucija, kao i drugi projekti koji su u funkciji regionalnog razvoja, jačanja regionalne konkurentnosti i unaprjeđenja životnog standarda građana.“

Član 18

Član 21 „Izvori finansiranja“ postaje član 22.

U stavu 1, u tačkama 4) i 5), riječi „Unije“ zamjenjuje se riječju „unije“.

Član 19

Član 22 briše se.

Član 20

U članu 23, stav 2, tačke 4) mijenja se i glasi „prati realizaciju podsticajnih mjera, predlaže dodatne izvore i sagledava ukupne efekte primjene politike regionalnog razvoja;“

U členu 23, stav 2, poslije tačke 4) dodaju se nove tačke 5) i 6) koje glase:

„5) javno promovise ciljeve regionalnog razvoja Crne Gore i podstiče njihovu realizaciju;

6) koordinira svoje aktivnosti i periodično organizuje zajedničke sastanke sa Savjetom za konkurentnost i Odborom za nadgledanje programa prepristupne podrške EU;“

Tačke 5) i 6) postaju tačke 7) i 8).

U tački 8) poslije riječi „ u skladu sa“ dodaje se riječ „ovim“.

Član 21

Član 23a postaje član 24.

Član 24 briše se.

Član 22

Član 24a postaje član 25.

U stavu 1, tačka 1), broj „11“ zamjenjuje se brojem „10“.

U stavu 1, tačka 2), broj „13“ zamjenjuje se brojem „12“, a broj „17“ zamjenjuje se brojem „16“.

U stavu 1, tačka 3) briše se.

Član 23

Član 24b postaje član 26.

U stavu 1, tačka 1) broj „8“ zamjenjuje se brojem „7“.

U stavu 1, tačka 2) broj „8“ zamjenjuje se brojem „7“.

U stavu 1, tačka 3) broj „11“ zamjenjuje se broje „10“.

Član 24

Član 25, postaje član 27, mijenja se i glasi:

„Usklađivanje Strategije“.

Član 27

„Strategija regionalnog razvoja Crne Gore postepeno se usklađuje sa višegodišnjim finansijskim okvirom EU i ciljevima ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije EU.“

Do dana pristupanja EU uspostavlja se pravni i institucionalni okvir politike regionalnog razvoja u skladu sa standardima, regulativom i najboljim praksama država članica EU.“

Član 25

Članovi 26, 27 i 28 brišu se.

Član 26

Član 29 postaje član 28.

Član 27

Član 30 postaje član 29.

OBRAZLOŽENJE

I Ustavni osnov

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o regionalnom razvoju sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je utvrđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II Razlozi za donošenje zakona

Zakon o regionalnom razvoju stupio je na snagu 23. aprila 2011. godine sa ciljem cjelovitog uređenja načina podsticaja i planiranja regionalnog razvoja Crne Gore i drugih pitanja od značaja za regionalni razvoj. Promjenom teritorijalne organizacije Crne Gore, Zakon o regionalnom razvoju dva puta je mijenjan i dopunjavao (2015. i 2019. godine), kada su uključene opštine Gusinje, Petnjica i Tuzi, a uvedeni su, između ostalog, i dodatni podsticaji za direktna ulaganja i osnivanje biznis zona. Dosadašnja implementacija Zakona, pokazala je neophodnost unapređenja pojedinih njegovih odredbi u skladu sa postojećim mjerama u vođenju politike regionalnog razvoja.

III Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Predlog zakona usklađen je sa **Ugovorom o Evropskoj uniji** (UEU), sa čl. 3, tačka 3 (cilj unapređenja ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije, i solidarnosti), kao i čl. 5 i Protokolom 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti. Predlog Zakona usklađen je i sa **Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije** (UFEU), u čl. 10 (princip nediskriminacije), čl. 107, tačka 3 (oblici državne pomoći spojivi sa unutrašnjim tržištem), kao i Glavom XVIII - Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija (čl. 174-178).

Predlog Zakona dijelom se usaglašava i sa **Regulativom (EU) 2021/1060** Evropskog parlamenta i Savjeta od 24. juna 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Evropskom fondu za regionalni razvoj, Evropskom socijalnom fondu plus, Kohezionom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Evropskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu, te finansijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutrašnju sigurnost i Instrument za finansijsku podršku u području upravljanja granicama i vizne politike, sa čl. 5 Ciljevi kohezione politike EU 2021-2027, čl. 8 – principom upravljanja na više nivoa, uz pristup odozdo nagore, i čl. 9 koji govori o horizontalnim principima evropskih strukturnih i investicionih fondova.

Predlog zakona dijelom se usaglašava i sa **Regulativom (EU, Euroatom) 2018/1046** Evropskog parlamenta i Savjeta od 18 jula 2018 o finansijskim pravilima primjenljivim na opšti budžet Unije, u Poglavlju 7 (čl. 33-36) – princip dobrog finansijskog upravljanja i performansi, i u Poglavlju 8 – princip transparentnosti i nediskriminacije.

Predlog zakona dijelom se usaglašava i sa **Regulativom (EU) 2021/1529** Evropskog parlamenta i Savjeta od 15 septembra 2021. godine, sa čl. 3 (opšti ciljevi IPA III, specifični ciljevi), čl. 6.4 (principom unapređene saradnje na lokalnom nivou, međunarodnim principom efikasnosti razvojne podrške), čl. 6.5 principom inkluzivnog partnerstva, koji uključuje i lokalne zajednice, i civilno društvo, i čl. 8 koji se odnosi na pristup na bazi indikatora i princip pravedne podjele.

Predlog zakona je usaglašen sa **Zakonom o ratifikaciji sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Republike Crne Gore, s druge strane**, („Službeni list Crne Gore, br. 07/07), čl. 113, gdje su utvrđeni oblici i način saradnje u oblasti regionalnog razvoja.

Predlog zakona je usaglašen sa **Zakonom o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Crne Gore koju predstavlja Vlada Crne Gore i Evropske komisije o pravilima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta prepristupne podrške (IPA II)**, Službeni list CG

– Međunarodni ugovori, br. 5/15; Čl. 65.2 – Intenzitet pomoći i stopa pomoći IPA II (princip kofinansiranja).

IV Obrazloženje osnovnih pravnih instituta

Odredbom člana 1 Predloga ovog zakona predlaže se izmjena člana 3 Zakona o regionalnom razvoju u smislu obuhvatnijeg pregleda načela na kojima se zasniva podsticanje regionalnog razvoja, u skladu sa načelima strukturnih i investicionih fondova EU, kao i komparativnog pregleda zemalja regiona i EU.

Odredbom člana 2 Predloga ovog zakona definiše se obaveznost da godišnji akcioni planovi Strategije regionalnog razvoja obavezno sadrže procjenu troškova mjera za podsticanje regionalnog razvoja. Novim stavom precizira se status manjih lokalnih projekata rekonstrukcije.

Odredbom člana 3 Predloga ovog zakona briše se član 7 (tehničko sređivanje teksta propisa kroz prenumeraciju članova).

Odredbom člana 4 Predloga ovog zakona precizira se institut politike regionalnog razvoja, a novim stavom se, polazeći od principa kontinuiteta strateškog planiranja, obavezuju jedinice lokalne samouprave da istekom perioda sprovođenja strateškog plana razvoja, donose nove strateške planove razvoja u skladu sa Strategijom regionalnog razvoja.

Odredbom člana 5 Predloga ovog zakona navode se subjekti politike regionalnog razvoja na centralnom nivou u skladu sa Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl.list CG“ br. 118/20, 121/20, 1/21, 2/21, 29/21, 34/21, 41/21 i 85/21). U novom stavu preciznije se definiše obaveza svih subjekata regionalnog razvoja, odnosno organa i organizacija uključenih u pripremu i sprovođenje politike regionalnog razvoja, da su dužni da, programima i planovima koji se donose u skladu sa zakonom i Strategijom regionalnog razvoja, opredjeljuju razvojne projekte, obim i vrstu mjera i sredstva za njihovo sprovođenje, primjereno stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave, na način kojim se obezbjeđuje ravnomjerniji regionalni razvoj. Uz načelo saradnje i partnerstva iz člana 3, ovim se ojačava međuresorska saradnja u sprovođenju politike regionalnog razvoja.

Odredbom člana 6 Predloga ovog zakona precizira se naslov člana, u vezi sa nadležnostima organa uprave nadležnog za politiku regionalnog razvoja. Iz nadležnosti Ministarstva isključuje se obaveza vođenja elektronske baze podataka o razvojnim projektima. Ova baza formirana je inicijalno 2011. godine, kao podrška jedinicama lokalne samouprave u pripremi prvih strateških planova razvoja, i ona se ažurira kroz nove strateške planove, koji su dostupni javnosti na portalima jedinica lokalne samouprave, čime je zadovoljen princip transparentnosti.

Odredbom člana 7 Predloga ovog zakona precizira se institut godišnjih akcionih planova i vrši prenumeracija člana.

Odredbom članova 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 i 16 Predloga ovog zakona vrši se tehničko sređivanje teksta propisa kroz prenumeraciju članova.

Odredbom člana 17 Predloga ovog zakona u stavu 3 precizira se obuhvat razvojnih projekata koji su u funkciji regionalnog razvoja, jačanja regionalne konkurentnosti i unapređenja životnog standarda građana.

Odredbom članova 18 i 19 Predloga ovog zakona vrši se tehničko sređivanje teksta propisa kroz prenumeraciju članova.

Odredbom člana 20 Predloga ovog zakona proširuju se nadležnosti Partnerskog savjeta, koji postoji u svim sličnim propisima zemalja regiona i izabranih zemalja EU (Albanija, Srbija, Sjeverna Makedonija, Bugarska, Hrvatska, Slovenija, Češka, Slovačka, Letonija i dr.). Time se potencira značaj ove politike, njeno javno predstavljanje, promovisanje i zastupanje, kao i neophodnost bliske saradnje sa Savjetom

za konkurentnost i Odborom za nadgledanje programa pretpriprave podrške EU (što je u skladu sa Akcionim planom za ispunjavanje obaveza pristupanja u oblasti poglavlja 22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih fondova).

Odredbom članova 21, 22 i 23 Predloga ovog zakona vrši se tehničko sređivanje teksta propisa kroz prenumeraciju članova.

Odredbom člana 24 Predloga ovog zakona predlaže se izmjena člana 25 Zakona o regionalnom razvoju, uvođenjem instituta obaveznog postepenog usklađivanja Strategije sa višegodišnjim finansijskim okvirom EU i ciljevima ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. Do dana pristupanja EU biće neophodno uspostaviti institucionalni okvir politike regionalnog razvoja u skladu sa standardima, regulativom i najboljim praksama država članica EU.

Odredbom člana 25 Predloga ovog zakona brišu se prelazne i završne koje više nisu relevantne.

Odredbom članova 26 i 27 Predloga ovog zakona vrši se tehničko sređivanje teksta propisa kroz prenumeraciju članova.